

Videnskabsministeriet har flere gange understreget, at det ikke er nødvendigt at have en plan for deponering af affaldet klar for at træffe beslutning om afviklingen. Nej, det er det vel ikke, men det forhindrer da ikke, at regeringen godt kunne have fremlagt en sådan plan eller i det mindste nogle overvejelser – om ikke som en del af beslutningsforslaget, så dog som en konsekvens af det.

Da muligheden for at eksportere affaldet til et udland afvises, melder spørgsmålet sig: Hvem skal så have det? Skal det f.eks. graves ned i en salthorst i Thy, som jeg har hørt rygter om? Uanset hvor dybt man nedgraver de eksisterende 5.000 tromler oplagret radioaktivt affald og de rundt regnet 1.200 t, der kommer til, er affaldet jo stadig radioaktivt, og hvis beslutningsforslaget havde luftet nogle lidt detaljerede overvejelser om deponeringen, hvis der havde været nævnt nogle mulige lokaliteter, og hvis de lokaliteter så var blevet hørt – ja, så er det jo ikke sikkert, at høringsvarene havde været entydigt positive.

Kl. 10.45

Nu ved jeg godt, at der jo ikke er tale om højradioaktivt, men i altovervejende grad om mellem- eller lavradioaktivt affald, som udgør en stærkt begrænset risiko. Men sådan forholder det sig jo også, hvis det radioaktive bygningsmateriale bliver, hvor det er. Risø har ligget der i 40 år. Politikere og andet godtfolk vandrer den dag i dag ind og ud af bygningerne, og argumentationen for, at den ikke godt kunne blive liggende i 40 år til og blive mindre og mindre radioaktiv, er for mig ikke helt indlysende.

Jeg har forstået, at ministeren var inde på den samme tanke før sommerferien, men det er altså blevet sådan, som COWI-konsortiet anbefaler det, og det kan jeg godt forstå de gør.

Muligheden er ganske vist nævnt, og vi får at vide, at man har regnet på den. Men kendskabet til de beregninger kunne ministeriet vel egentlig godt have delt med Folketinget.

De to klareste argumenter for at afvikle nu forekommer mig at være hensynet til den ekspertise og erfaring med anlæggene, der lige nu er at trække på i forbindelse med Risø, men ikke om 30 eller 40 eller 50 år, og så den omstændighed, at den mest radioaktive del af anlægget, Hot Cells, som indtil 1989 blev brugt til undersøgelser af eksperimentelt bestrålet uranbrændsel, rummer så langlivede isotoper, at de angivelig vil være i aktivitet om 100 år.

Men, og nu spørger jeg ministeren, ville det eventuelt være en mulighed – det er ikke noget forslag; det har jeg jo ikke begreb skabt om – at fjerne Hot Cells og lade resten ligge? Kunne man tænke sig nogle mellemløsninger i stedet for den meget firkantede radikale og kortvarige løsning, som firmaet foreslår?

Den målsætning, som ministeren flere gange gentager, at hver generation skal rydde op efter sig selv, er jo smuk og rigtig. Et folk består virkelig ikke bare af den nulevende befolkning; der skal også lovgives under hensyn til de kommende generationer. Men denne fortrinlige folkelige moralske rettesnor kan jo lige så vel gøres gældende for en række andre politiske områder. Det er f.eks. forbryderisk, hvis en generation fylder landet med udlændinge i et antal, så vores børn risikerer at blive et etnisk mindretal i deres eget land, eller hvis folkeskolen bliver for sømt, så børnene vokser op som uvidende barbarer.

I de der analoge eksempler er der jo tale om problemer, som med tiden vokser til det uoverskuelige, hvis man lader stå til. Hvis man derimod vælger at lade Risø måske delvis ligge under opsyn, hvor det ligger, så vil problemet tværtimod aftage og til slut forsvinde.

Med disse forbehold for vores stillingtagen håber Dansk Folkeparti at få de nævnte spørgsmål nærmere belyst under udvalgsarbejdet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Da vores ordfører, fru Pia Christmas-Møller, ikke kunne være til stede i salen i dag, skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti fremføre følgende:

Det Konservative Folkeparti ser positivt på begge dele af dette forslag, nemlig den del, der angår afviklingen af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø, og den anden del, der vedrører problemstillingen om oprettelsen af et slutdepot for lav- og mellemradioaktivt affald.

Vi ser ingen grund til at vente med dekommissioneringen – det er nok nemmere at sige afviklingen – af anlæggene. Vi finder det væsentligt, at de medarbejdere, der har været involveret i planlægningen af afviklingen, også får mulighed for at indgå i arbejdsprocessen omkring selve afviklingen. Det handler med andre ord om at handle, mens den fornødne ekspertise er for hånden.